

S u o m e n P a n k i n
taloustieteellinen tutkimuslaitos
Joulukuu 1968

Luottamuksellinen

T A L O U D E L L I N E N K E H I T Y S
V U O S I N A 1 9 6 8 J A 1 9 6 9

Taloudellista kehitystä vuosina 1968 ja 1969 tarkastellaan seuraavassa syyskuun ennusteen pohjalta. Syyskuun ennusteen tiivistelmät esitetään sisäänvedetyissä kappaleissa. Ennusteeseen tehdään tämän hetken näkymien edellyttämät korjaukset.

I. YHTEENVETO SUHDANNETILANTEESTA

Syyskuun ennusteessa suhdannenousun oletettiin pääsevän käyntiin vuoden 1968 loppupuolella lähinnä investointitoiminnan elpymisen johdosta, mitä vientikysynnän voimakas kasvu tukee. Kokonaistuotannon kasvun arvioitiin jäävän 2.5 %:iin vuonna 1968. Kasvuvauhdin arvioitiin nousevan jo vuoden 1968 lopulla 6 %:iin ja pysyvän siellä koko vuoden 1969 ajan.

Kokonaistuotannon kasvu vuonna 1968 näyttää jäävän 0.5 prosenttiyksikköä alhaisemmaksi kuin syyskuussa ennustettiin. Vientikysyntä ja kulutus ovat kehittyneet ennustetulla tavalla, mutta investointitoiminnan nousun ajoittuminen arvioitua myöhäisemmäksi merkitsee, että kokonaistuotannon kasvuennuste vuodelle 1968 alenee 2.5:stä 2 prosenttiin. Investointitoiminnan kasvun tuntuvan voimistumisen arvioidaan ajoittuvaksi kuluvan vuoden ~~loppuun~~ ^{välillä}.

Myös kansainvälistä suhdannekehitystä koskevissa arvioissa on tapahtunut muutoksia syyskuussa tehdyn ennusteen jälkeen etupäässä vuoden 1969 osalta. Tällä hetkellä näyttää siltä, että Suomen viennille tärkeiden maiden painotettu tuotannon volyymi jää ensi vuonna lähes prosenttiyksikön verran syyskuussa ennustettua alemmaksi. Tämän ei kuitenkaan arvioida ~~muuttavan~~ ^{suodattavan} syyskuussa tehtyä vientiennustetta. Sen sijaan investointikysynnän nousun viivästymisen on alentanut jonkin verran muiden kotimaisten kysyntäkomponenttien sekä tuotannon ja tuonnin kasvuennusteita. Vuoden 1969 kokonaistuotannon kasvuennustetta on näin ollen alennettu 6:sta 5 prosenttiin.

II. KANSAINVÄLINEN SUHDANNEKEHITYS

Syyskuun ennusteen mukaan tulisi BKT:n volyymin keskimääräiseksi kasvuksi Suomen viennin kannalta tärkeissä OECD-maissa 3.9 % vuonna 1968 ja 4.3 % vuonna 1969.

Vuotta 1968 koskevaa ennustetta kansainvälisestä suhdannekehityksestä on nostettu 4.3 prosenttiin. Sen sijaan vuotta 1969 koskevia kasvuennusteita on korjattu alaspäin eli 3.6 prosenttiin. Kansainvälisessä maksujärjestelmässä esiintyneiden häiriöiden eliminoimiseksi on Englannissa, Länsi-Saksassa ja Ranskassa suoritettu joukko toimenpiteitä, joiden vaikutus on ollut vuoden 1969 kasvuennusteita ^{odotuksia} alentava.

Yksittäisten maiden osalta ovat vuotta 1969 koskevat ennusteet seuraavat: Yhdysvalloissa kasvun on ennustettu ^{hilastuneen} jatkuvan ~~voimakkaana~~ vuoden ¹⁹⁶⁹ alkupuolella ^{mutta} ~~hidastuvan~~ vuoden jälkipuoliskolla keskiarvon ^{nee noin 2.5 %:n} jätessä ~~0~~ prosenttiin, eli samaan mitä syyskuussa ennustettiin. Syyskuussa ennustettiin Englannin kokonaistuotannon kasvuksi 3 prosenttia, mutta viimeaikaisten talouspoliittisten toimenpiteiden vuoksi tätä arviota on alennettu 2.5 prosenttiin. Länsi-Saksan osalta talouspoliittisten toimenpiteiden vaikutus on ennustettu suuremmaksi ja syyskuun ennusteessa esitetyn 5.5 prosentin kasvuarvion sijasta päädytään tämän hetken näkymissä ^v 4 prosenttiin. Ranskan osalta on aikaisemmin ennustettu kasvun muodostuvan 7 prosentiksi, jota nyt on ^{muutettu} alennettu 5.5 prosenttiin, koska suoritettujen talouspoliittisten toimenpiteiden on arvioitu vaikuttavan kasvua 1.5 prosentilla hidastavasti. Myös Ruotsin osalta kasvuennustetta on korjattu 4 prosentista 3.5 prosenttiin. Muissa tärkeimmissä OECD-maissa kasvu muodostunee aiemmin ennustetun suuruiseksi. ^{Littorin 1. on OECD:n viimeis} ^{Juoninut arvio (Elokuun 1968) pelustuu} ^{suu jäsenmaim.}

III. KYSYNTÄ JA TARJONTA

1. Vienti

Syyskuussa arvioitiin tavaroiden ja palvelusten viennin volyymin vuonna 1968 kasvavan 11.0 %, hintojen nousevan 16.5 % ja arvon lisääntyvän 29.5 %. Tavaroiden ja palvelusten viennin arvoennuste oli 8 240 milj. mk. Vuonna 1969 tavaraviennin volyymin ja hintojen pysyessä ennallaan ~~nyös~~ arvon ennustettiin kasvavan 9.5 %.

U
Tavaraviennin volyymin ennustetta ^{vuodelle 1968} ei ole muutettu. Palvelusten vientiennustetta on nostettu runsaalla 100 milj. markalla lähinnä kuljetus- ja matkustustulojen odotettua voimakkaamman kasvun vuoksi. Tavaroiden ja palvelusten viennin volyymin ennustetaan kasvavan 11.5 %, hintojen nousevan 18.0 % ja arvon lisääntyvän 31.5 %. Tavaroiden ja palvelusten viennin arvo olisi tällöin 8 360 milj. mk.

volyymin
Tavaraviennin ^{volyymin} kasvun arvioidaan vuonna 1969 hidastuvan 9.5 prosenttiin heikkenevän kansainvälisen suhdannekehityksen vuoksi. Hidastuminen tuntuu etenkin suhdanneherkkien puu- ja paperiteollisuustuotteiden viennissä, tosin vasta vuoden 1969 jälkipuoliskolla. Metalliteollisuustuotteiden viennin volyymin ennustetaan kasvavan 20 %. *ns.* uusviennin volyymin ennustetaan kasvavan 15 %; osaltaan tähän vaikuttaa devalvaation luoman kilpailuedun ^{ryntäen} hyödyntäminen ^{by laami} vientimaksujen poistuessa. ^{apin} Hintaennustetta on ^{auvialu} nostettu ^{1.5} yhdellä prosenttiyksiköllä ^{or} eräiden puunjalostustuotteiden vuoden 1969 alusta tapahtuvien hinnankorotusten vuoksi.

nopeus
Viennin tarkistettu ennuste on seuraava:

	1968/1967				1969/1968			
	Määrä	Hinta	Arvo	Milj. mk	Määrä	Hinta	Arvo	Milj. mk
Maataloustuotteet	6.0	17.5	25.0	325	2.0	0.0	2.0	330
Metsätalous- tuotteet	-5.0	7.0	2.0	55	0.0	0.0	0.0	55
Puuteollisuus- tuotteet	10.0	19.5	31.5	1 140	5.0	1.0	6.0	1 210
Paperiteollisuus- tuotteet	8.5	19.5	29.5	3 085	6.0	3.0	9.0	3 365
Metalliteollisuus- tuotteet	18.0	18.0	40.0	1 510	20.0	0.0	20.0	1 810
Muut tuotteet	17.0	10.5	29.0	755	15.0	0.0	15.0	870
Koko tavaravienti	11.5	18.0	31.5	6 870	9.5	1.5	11.0	7 640
Palvelusten vienti	32.0	1 490	9.0	1 620
Tavaroiden ja pal- velusten vienti	11.5	18.0	31.5	8 360	9.5	1.0	10.5	9 260

2. Investoinnit

Syyskuussa ennustettiin investointien volyymin kasvavan vuoden 1968 aikana siten, että vuoden vaihteessa saavutetaan edellisen vuoden vastaavan ajankohdan taso. Vuonna 1968 koko yksityisten kiinteiden investointien volyymin muutokseksi ennustettiin - 4 % ja julkisten investointien volyymin muutokseksi + 2 %, mikä antoi kiinteiden kokonaisinvestointien volyymin muutokseksi - 2 %. Investointihintojen nousuksi ennustettiin 8.5 %. Vuoden 1969 yksityisten investointien volyymin kasvaksi ennustettiin 12 %, julkisten 1.5 % sekä kokonaisinvestointien volyymin lisäykseksi lähes 10 %.

Asuinrakennusinvestointien volyymin ennustetaan supistuvan vuonna 1968 10 % syyskuussa ennustetun 7 %:n sijaan, koska yksityiset asuinrakennusinvestoinnit ovat käynnistyneet ennustettua hitaammin. Tuotannollisten talonrakennusinvestointien muutokseksi ennustetaan - 8 % (~~- 9 %~~) ja maa- ja vesirakennusinvestointien

ennustetta on muutettu + 5:stä + 2:een %:iin. Kun lähinnä investointikyselystä saadun lisäinformaation perusteella on kone- ja laiteinvestointien kasvuennuste nostettu - 3:sta 0:aan %:iin, saadaan koko yksityisten investointien volyymin muutoksen ennusteeksi - 5 % vuonna 1968. Julkisten investointien ennuste on muutettu 2:sta 1.5 %:iin. Koko kiinteiden (brutto)investointien volyymin muutokseksi saadaan - 4 % ~~syyskuun ennusteeseen - 2 %:n sijaan~~. Talonrakennusinvestoinnit näyttävät ~~astein aikaisempia odotuksia~~ kääntyvän nousuun kone- ja laiteinvestointeja hitaammin.

Rakennusalan työllisyydestä käytettävissä olevien tietojen valossa rakennustoiminnan elpyminen on jo alkanut. Kokonaisinvestointien kasvun ^{vauhdin} ~~selvä~~ voimistuminen ajoittuu ~~kuitenkin~~ kuluvaan vuoden loppuun ja ~~kasvun odotetaan vielä voimistuvan~~ vuoden 1969 ensimmäisen ⁹ ~~vuosipuoliskon aikana.~~

Yksityisen sektorin investointikohteista talonrakennustoiminnan ja kone- ja laiteinvestointien odotetaan olevan lähes yhtä ekspansiivisia. Talonrakennusinvestointien volyymin on arvioitu nousevan 13 % ja kone- ja laiteinvestointien volyymin 10 %. Maa- ja vesirakennusinvestointien kasvun ennuste on pysytetty ennallaan 5 prosentissa. Koko yksityisten investointien volyymin muutokseksi saadaan lähes + 12 %. Kun julkisen sektorin investointien volyymin ennustetta on alennettu + 1.5:stä - 1.5 %:iin, saadaan koko kiinteiden investointien volyymin muutosennusteeksi lähes + 9 % syyskuussa ennustetun + 10 %:n sijaan. Hintojen nousuksi on arvioitu 3 %.

3. Kulutus

Syyskuun ennusteessa arvioitiin yksityisen kulutuksen volyymin pysyvän muuttumattomana sekä hintojen ja arvon nousevan 8.5 % vuonna 1968. Julkisen kulutuksen arvon nousu oli 14 %, volyymin kasvu 3.5 % ja hintojen nousu 10.5 %. Koko kulutuksen arvon lisäykseksi muodostui tällöin 9.5 %, volyymin kasvuksi 0.5 % ja hintojen nousuksi 9 %.

Vuoden 1969 yksityisen kulutuksen volyymin kasvuksi ennustettiin syyskuussa 4.5 %, hintojen nousuksi 3.5 % ja arvon lisäykseksi 8.0 %. Julkisen kulutuksen osalta vastaavat luvut olivat 3.0, 3.5 ja 6.5 %. Koko kulutuksen arvon lisäykseksi saatiin edellisen perusteella 8 %, volyymin kasvuksi 4.0 % ja hintojen nousuksi 3.5 %.

Yksityisen kulutuksen volyymiennustetta vuoden 1968 osalta ei ole muutettu. Yksityisen kulutuksen hinta- ja arvoennusteet on korjattu 9 prosenttiin. Julkisen kulutuksen vuotta 1968 koskevaan ennusteeseen ei ole tehty muutoksia. Koko kulutuksen volyymi kasvaa tällöin runsaat 0.5 %, kulutushinnat nousevat 9.2 % ja arvo lisääntyy 10.0 %.

Vuonna 1969 yksityisen kulutuksen volyymin kasvu jää ^{noe} 0.5 % syyskuussa ennustettua pienemmäksi ^{eli 4.8 %} Koska yksityisen kulutuksen hintojen on ennustettu kohoavan puoli prosenttiyksikköä vähemmän kuin syyskuussa ennustettiin eli 3.0 %, tulee yksityisen kulutuksen arvon kasvuksi 7.0 %. Julkisen kulutuksen volyymin kasvuksi vuonna 1969 on arvioitu 4.0 %. Julkisen kulutuksen tarkistetun hintaennusteen ollessa + 5.0 % tulee arvon lisäykseksi 8.0 %. Koko kulutuksen volyymin kasvuksi tulee 4.0 %, hintojen nousuksi 3.5 % ja arvon lisäykseksi 7.5 %.

4. Kokonaistuotanto

Syyskuun ennusteessa arvioitiin kokonaistuotannon kasvavan 2.3 % vuonna 1968 ja 6.0 % vuonna 1969. Vuonna 1968 kasvun ennustettiin ajoittuvan vuoden jälkipuoliskolle.

Kokonaistuotannon kasvun ennustetta vuodelle 1968 on korjattu alaspäin ja kasvun arvioidaan jäävän vajaaseen 2 %:iin. Tähän vaikuttaa ennen kaikkea kotimaisen kysynnän odotettua heikompi kasvu, joka painaa lähinnä teollisuustuotannon kasvuennustetta alaspäin.

Myös vuotta 1969 koskevaa kokonaistuotannon ennustetta on korjattu alaspäin. Tämän hetken näkymien mukaan tuotannon kasvun arvioidaan olevan 6 %:n asemesta 5 %. Ennusteen korjaus aiheutuu ennenkaikkea investointitoiminnan ^{ajoitusta koskevien ulettamien} syyskuussa arvioitua ~~hitaammasta~~ ^{muutoksesta} elpymisestä.

Kokonaistuotannon kasvu jakaantuu vuosina 1968 ja 1969 tarkistettun ennusteen mukaan elinkeinoittain seuraavasti:

	Tuotannon volyymin muutos %	
	1968/1967	1969/1968
Maatalous, metsästys ja kalastus	3	1
Metsätalous	-1	10
Teollisuus ja käsityö	3.5	6
Talonrakennustoiminta	-8	8
Maa- ja vesirakennus	2	1
Liikenne	1.5	4
Kauppa, pankit ja vakuutus	0.5	4
Julkinen toiminta	3.5	4
Muut palvelukset	3.5	4
Bruttokansantuote	2	5

5. Tuonti

Syyskuussa ennustettiin tavaroiden ja palvelusten tuonnin volyymin supistuvan 1.5 % ja arvon nousevan 19 % vuonna 1968. Vuonna 1969 ennustettiin tuonnin volyymin kasvavan 12.5 % ja hintojen nousevan 1 %. Ennuste perustui kokonaistuotannon 6 prosentin kasvuolettamukselle.

Tavaroiden ja palvelusten tuonti on vuoden 1968 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä kehittynyt syyskuussa ennustetulla tavalla. Vuoden viimeisellä neljänneksellä tuonnin ei kuitenkaan arvioida kasvavan aivan syyskuussa ennustettua vauhtia, koska tuotannon kasvuennustetta vuodelle 1968 on korjattu alaspäin. Tavaroiden ja palvelusten tuonnin tarkistettu volyymiennuste vuodelle 1968 on - 2.0 %. Hintaennuste on 20.0 prosenttia.

Vuoden 1969 tavaroiden ja palvelusten tuontiennustetta on alennettu 10.0 %:iin. Kokonaistuotantoennusteen alentamista vastaan on sekä raaka-aineiden ja tuotantotarvikkeiden että varsinaisten kulutustavaroiden volyymiennustetta tuntuvasti pienennetty. Tavaratuonnin volyymin kasvun ennustetaan jakautuvan tasaisesti vuodelle 1969.

Tuonnin tarkistettu ennuste on seuraava:

	1968/1967				1969/1968			
	Volyymi	Hinta	Arvo	Milj. mk	Volyymi	Hinta	Arvo	Milj. mk
Raaka-aineet ja tuotantotarvikkeet	1.0	17.0	18.0	3 000	9.0	0.5	9.5	3 285
Poltto- ja voiteluaineet	9.0	27.0	38.5	925	10.0	-1.0	9.0	1 010
Investointitavarat	-5.0	20.0	14.0	1 420	19.0	2.0	21.0	1 720
Kulutustavarat	-13.0	22.0	6.0	1 415	5.0	2.0	7.0	1 515
- varsinaiset	-10.0	23.0	10.5	1 230	4.0	2.0	6.0	1 300
- henkilöautot	-27.0	16.0	-15.0	185	15.0	0.0	15.0	215
Koko tavaratuonti	-2.5	20.0	17.0	6 760	10.5	1.0	11.5	7 530
Palvelusten tuonti	21.0	1 020	10.0	1 120
Tavaroiden ja palvelusten tuonti	-2.0	20.0	17.5	7 780	10.0	1.0	11.0	8 650

6. Hinnat ja palkat

Syyskuun ennusteessa arvioitiin kansantuotteen hintatason nousevan runsaat 8 % vuonna 1968 eli saman verran kuin kansantalouden keskimääräinen kustannuspaine. Elinkustannusindeksin arvioitiin nousevan 9 %. Vuonna 1969 ennustettiin sekä kansantuotteen hintatason että elinkustannusindeksin nousevan 3 %.

Syyskuun ennusteen jälkeen on osoittautunut, että hintasäännöstely on ollut odotettua tiukempaa, minkä vuoksi elinkustannusindeksin nousu jää 8.7 %:iin vuonna 1968. Tästä syystä kansantuotteen hintatason nousua koskevaa syyskuussa tehtyä ennustetta ei ole muutettu, vaikka palkkojen liukumisen johdosta kustannuspaine onkin ollut ennustettua voimakkaampi eli 8.5 %.

Vuonna 1969 arvioidaan kustannuspaineen olevan noin 1.5 %. Taloudellisen aktiviteetin voimistuessa lisääntyy kysynnän taholta tuleva paine. Kustannus- ja kysyntätekijät huomioon ottaen on kansantuotteen hintaindeksin arvioitu nousevan 3.5 % vuonna 1969. Hintasäännöstelyn on arvioitu jarruttavan edelleenkin elinkustannusindeksin nousua, jonka edelleen ennustetaan jäävän 3 %:iin.

7. Huoltotase

Yhteenvetona esitetään huoltotaseasetelman muodossa korjatut ennusteet kysyntä- ja tarjontakomponenttien prosenttimuutoksista vuosina 1968 ja 1969.

	Muutos %					
	1968/1967			1969/1968		
	Määrä	Hinta	Arvo	Määrä	Hinta	Arvo
Bruttokansantuote	2.0	8.0	10.0	5.0	3.5	8.5
Tav. ja palv. tuonti	-2.0	20.0	17.5	10.0	1.0	11.0
KOKONAISTARJONTA	1.5	10.0	11.5	6.0	3.0	9.0
Tav. ja palv. vienti	11.5	18.0	31.5	9.5	1.0	10.5
Kiinteät br.invest.	-4.0	8.5	5.0	8.5	3.0	12.0
- yksityiset	-5.0	8.5	4.0	11.5	3.0	15.0
- julkiset	1.5	8.5	10.0	-1.5	3.0	1.5
Kulutusmenot	0.5	9.0	10.0	4.0	3.5	7.5
- yksityiset	0.0	9.0	9.0	4.0	3.0	7.0
- julkiset	3.5	10.5	14.0	4.0	5.0	9.0
KOKONAISKYSYNTÄ	1.5	10.0	11.5	6.0	3.0	9.0

Kysyntä- ja tarjontakomponenttien ennusteet vuosille 1968 ja 1969 esitetään seuraavassa asetelmassa:

	1968	1969
	mmk	mmk
Bruttokansantuote, mh.	33 180	36 100
Tuonti	7 780	8 650
KOKONAISTARJONTA	40 960	44 750
Vienti	8 360	9 260
Kiinteät br.investoinnit	7 590	8 440
- yksityiset	5 840	6 650
- julkiset	1 750	1 790
Kulutusmenot	24 040	25 770
- yksityiset	18 600	19 900
- julkiset	5 440	5 870
Varastojen muut. ja virhe	970	1 280
KOKONAISKYSYNTÄ	40 960	44 750

8. Työllisyys

Syyskuussa ennustettiin keskimääräisen työttömyysasteen muodostuvan 4 %:ksi vuonna 1968 ja runsaaksi 3 %:ksi vuonna 1969. Työttömien lukumäärän ennustettiin pysyvän korkeana vielä vuoden 1969 alkupuolella.

Vuosien 1968 ja 1969 keskimääräisen työttömyysasteen ennusteeseen ei ole tehty muutoksia. Työllisyystilanteen huomattavaa paranemista odotetaan edelleen aikaisintaan vuoden 1969 loppupuolella. Ennustettu kokonaistuotannon kasvu ei riitä poistamaan edes suhdannetyöttömyyttä vuoden 1969 aikana.

Kausipuhdistamaton työttömyysaste v. 1969

I	II	III	IV	I-IV
5.1	3.7	2.5	3.0	3.5

Työtön työvoima 1 000 henkeä v. 1969

I	II	III	IV	I-IV
105	75	55	65	75

Työllisyyden ennuste vuodelle 1969 perustuu työvoiman tarjonnan 1 %:n ja työvoiman kysynnän 1.2 %:n suuruisiin kasvuennusteisiin.

IV. RAHATALOUDELLINEN KEHITYS

A. Maksutase

Syyskuussa ennustettiin vaihtotaseen ylijäämäksi 90 milj. mk vuonna 1968 (ja vajaukseksi 170 milj. mk vuonna 1969). Kun pitkäaikainen pääoman nettotuonti arvioitiin 120 milj. markaksi (samoin 120 milj. mk vuonna 1969), lyhytaikainen pääoman nettotuonti 450 milj. markaksi (200 milj. mk) sekä pankkien valuuttavelan lisäys 100 milj. markaksi (vähennys 50 milj. mk) saatiin Suomen Pankin kulta- ja valuuttavarannon ennustetuksi lisäykseksi 760 milj. markkaa (150 milj. mk vuonna 1969).

Tarkistettu vaihtotase-ennuste vuodelle 1968 päättyy 330 milj. markan ylijäämään. Arviota pitkäaikaisten lainojen nostoista on korotettu 1 390 milj. markkaan ja kuoletuksista 750 milj. markkaan. IMF:n valmiusluoton toisen luottoerän takaisinmaksu mukaanlukien päättyy pitkäaikaisen pääoman tuontiennuste 170 milj. markkaan. Toisaalta lyhytaikaisen pääoman nettotuonnin arviota vuodelle 1968 on tuntuvasti alennettu 200 milj. markkaan. Kun lisäksi valuuttapankkien velan kasvuarviota on alennettu 50 milj. markkaan, saadaan Suomen Pankin kulta- ja valuuttavarannon kasvuennusteeksi 750 milj. mk.

Vuoden 1969 tarkistettu vaihtotase-ennuste osoittaa 280 milj. markan ylijäämää. Pitkäaikaisten vientiluottojen ennustetaan nyt lisääntyvän 180 milj. mk eli 50 milj. mk enemmän kuin syyskuun ennusteessa. Perustaseen ylijäämäksi ennustetaan 360 milj. mk. Lyhytaikaisen pääoman tuontiennustetta on laskettu mm. Englannin

tuontitalletusjärjestelmän vuoksi 60 milj. markkaan, jolloin
yleistaseen ylijäämäksi ja samalla Suomen Pankin kulta- ja
valuuttavarannon kasvuksi tulisi 420 milj. mk.

Maksutaseen pääomaerät vuonna 1967 sekä ennusteet vuosille
1968 ja 1969 on esitetty taulukkomuotoisina seuraavalla sivulla.

PÄÄOMATASE¹⁾ (milj. mk)

A. VAIHTOTASE	I-III 1968		1968 ^E	1969 ^E
	Saatavat	Velat	Netto	Netto
		+ 232	+ 330	+ 280
Pitkäaik.lainojen nostot		+ 835	+1 390	+ 900
- " - kuolelutukset		- 435	- 750	- 600
Pitkäaik. vientiluotot		- 86	- 160	- 180
Suorat investoinnit ym.		- 43	- 47	- 40
IMF:n valmiusluotot		- 131	- 263	-
B. PITKÄAIK. PÄÄOMATASE		+ 140	+ 170	+ 80
<u>PERUSTASE (A+B)</u>		<u>+ 372</u>	<u>+ 500</u>	<u>+ 360</u>
Tuontiennakot ja -velat		+ 260	+ 250	
Vientisaatavat ja -ennakot		+ 20	+ 0	
Talletukset		+ 58	+ 50	
Valtio		+ 50	+ 50	
Valuuttapankkien val.var.korj.erät ²⁾		- 52	- 50	
SP:n val.var. korj.erät ²⁾		- 60	- 50	
Virheell. ja tunnistam. erät		- 52	- 50	
C. LYHYTAIK. PÄÄOMATASE		+ 224	+ 200	+ 60
<u>YLEISTASE (A+B+C)</u>		<u>+ 596</u>	<u>+ 700</u>	<u>+ 420</u>
VAL. PANKKIEN VAL.VAR.MUUTOS		+ 56	+ 50	+ 0
SP:n KULTA- JA VAL.VAR.MUUTOS		- 652	- 750	- 420
Monetaari kulta		- 1		
Vaihdeettavat valuutat		- 553	- 750	- 320
Sidotut valuutat		- 98	+ 0	+ 0
Kultaosuus IMF:ssä		-		- 100
IMF:n valmiusluotto				
D. KOKO KULTA- JA VAL.VAR.MUUTOS		- 596	- 750	- 420

1) Saatavat: lisäys-, vähennys +; Velat: lisäys +, vähennys - .

2) Ulkom. obligaatiot, vekselit ja arvostuskorjaukset.

B. Rahamarkkinat

1. Suomen Pankki

Suomen Pankin nettotaseen kehitys tammi-lokakuussa 1968 sekä tarkistetut ennusteet vuosille 1968 ja 1969 esitetään seuraavassa asetelmassa

Suomen Pankin nettotase, milj. mk

	Varanto XII.67	Δ I-X.68	Δ^e I-XII.68	Varanto ^e XII.68	Δ^e I-XII.69	Varanto ^e XII.69
Nettosaatava ulkomailta	435	+ 967	+1 013	1 448	+ 420	1 868
Nettosaatava valtiolta	362	- 595	- 488	- 126	+ 26	- 100
Nettosaatava pankeilta	892	- 257	- 395	497	- 381	116
(siitä PSP)	(6)	(- 32)	(- 36)	(- 30)	(+ 4)	(- 26)
Luotot yleisölle	466	- 108	- 40	426	+ 45	471
Yhteensä	2 155	+ 7	+ 90	2 245	+ 110	2 355
Setelistö	1 052	- 17	+ 70	1 122	+ 90	1 212
Oma pääoma	430	+ 20	+ 20	450	+ 20	470
Muut, netto	673	+ 4	+ 0	673	+ 0	673
Yhteensä	2 155	+ 7	+ 90	2 245	+ 110	2 355

Vuoden 1968 osalta on ennusteeseen tehty seuraavat korjaukset. Ulkomaisen nettosaatavan kasvuennustetta on korotettu maksutaseennusteen mukaisesti. Nettosaatava valtiolta supistunee syyskuussa arvioitua vähemmän, sillä vientimaksujen käytön ennustetta on korotettu 175 milj. markkaan. Luottoja yleisölle koskevaa ennustetta on tuntuvasti alennettu tapahtuneen kehityksen perusteella. Setelistön ennuste on pidetty muuttumattomana. Tehtyjen

korjausten yhteisvaikutuksesta pankkien keskuspankkivelka supistuu 395 milj. mk eli noin 50 milj. mk syyskuussa arvioitua vähemmän.

Vuotta 1969 koskevassa ennusteessa on ulkomaisen nettosaatavan kasvuennustetta korjattu ylöspäin maksutase-ennusteen korjausta vastaavasti. Toisaalta nettosaatavan valtiolta ennustetaan kasvavan syyskuussa arvioitua vähemmän huolimatta siitä, että vientimaksukertymän ennustetta on alennettu kerättävän yhteismäärän pienennyttyä 650 milj. markkaan, sillä toisaalta arvioidaan vientimaksujen käytön jäävän ensi vuonna 240 milj. markkaan, jolloin vientimaksuvaroja olisi vuoden lopussa käyttämättä vielä runsaat 200 milj. mk. Yleisölle annettavien luottojen ennustetta ei ole muutettu. Sensijaan setelistön kasvuennustetta on alennettu lähinnä tuotantoennusteen muuttumisen perusteella. Tehdyt korjaukset merkitsevät pankkien keskuspankkivelan syyskuussa arvioitua voimakkaampaa supistumista.

2. Pankit

Pankkien nettotaseen kehitys tammi-lokakuussa 1968 sekä tarkistettut ennusteet vuosille 1968 ja 1969 on esitetty seuraavassa asetelmassa.

Pankkien nettotase, milj. mk

	Varanto XII.67	Δ I-X.68	Δ^e I-XII.68	Varanto ^e XII.68	Δ^e I-XII.69	Varanto ^e XII.69
Luotot yleisölle	13 077	+ 715	+ 970	14 047	+1 379	15 426
Nettosaatava valtiolta	85	+ 27	+ 50	135	+ 100	235
Muut saatavat, netto	1 079	- 156	+ 100	1 179	+ 0	1 179
Yhteensä	14 241	+ 586	+1 120	15 361	+1 479	16 840
Yleisön käteistalletukset	1 174	+ 172	+ 250	1 424	+ 120	1 544
Yleisön aikatalletukset	11 106	+ 601	+1 200	12 306	+1 700	14 006
Nettovelka Suomen Pankille	892	- 257	- 395	497	- 381	116
Nettovelka ulkomaille	443	+ 32	+ 25	468	+ 0	468
Oma pääoma	626	+ 38	+ 40	666	+ 40	706
Yhteensä	14 241	+ 586	+1 120	15 361	+1 479	16 840

Muutokset syyskuussa tehtyyn ennusteeseen ovat vuoden 1968 osalta suhteellisen vähäisiä. Luotot yleisölle ovat kasvaneet syyskuussa arvioitua voimakkaammin, minkä vuoksi tämän vuoden ennustetta on nostettu noin 40 milj. markalla. Toisaalta on nettosaatavan valtiolta koskevaa kasvuennustetta alennettu valtiontaloudesta tehdyn ennusteen perusteella. Muiden saatavien nettomäärän muutoksen ennustetta on korotettu 100 milj. markalla, koska tähän erään sisältyy vuoden lopussa maksettavat talletuskorot. Yleisön käteistalletusennustetta ei ole muutettu. Aikatalletusten kasvuennustetta on korjattu 100 milj. markalla ylöspäin tapahtuneen kehityksen perusteella. Ulkomaisen nettovelan kasvuennustetta on puolestaan alennettu 75 milj. markalla maksutaseennusteen mukaisesti.

Vuoden 1969 kohdalla suurin muutos on yleisön aikatalletusten

kasvuennusteen korjaaminen ylöspäin 200 milj. markalla lähinnä valtiontalouden ennusteen mukaisen vähäisen obligaatiolainauksen vuoksi. Toisaalta on valtion nettoluotonoton pankeilta arvioitu kasvavan 100 milj. markalla, kun sen syyskuun ennusteessa oletettiin pysyvän muuttumattomana. Lisäksi on käteistalletusten kasvuennustetta korjattu alaspäin 30 milj. markalla.